

Herkansing voor ons beest

Het beest gaat voor mij over de instinctieve oerkrachten in ons. Zoals eros en thanatos. Eros staat voor het doorgeven van het leven en voor de kleine en grote seksualiteit. Voor stromen en verbinden. Thanatos staat voor het proces van afsterven en daarmee voor de dood. En voor agressie, kapot maken, van de ander en jezelf.

Die oerinstincten zijn wat Freud het id noemt. Freud, die ook zegt: wat geeft ons het instinctieve verlangen om de pijn die we zó goed kennen, te willen herhalen? We zoeken herkansing, maar onbewust stappen we vanuit het id vaak in dezelfde pijn. Dus als ik wéér eens het gevoel heb dat ik er helemaal alleen voor heb gestaan, is dat niet aan mijn omgeving te wijten. Ik heb dat zelf georganiseerd. Dan heeft thanatos zich in een van zijn vele gezichten laten zien.

Eros en thanatos: het is heel gezond om ze vól te laten spreken. Ze hebben diagnostische waarde. In elke ontmoeting met een cliënt is het de vraag of eros zich bij mij opent, in een van de honderden kleuren, waarbij het meteen gaat stromen en ik de verbinding voel. Of dat ik instinctief mijn hart sluit. Neerkijk. Oordeel. Het vuur maar niet aan krijg. Wat er dan werkelijk gebeurt, is dat ik bang ben. Thanatos lost dat voor mij op, beschermt mij. Ik moet dan eerst even terug naar vroeger, om daarna bij de cliënt te komen.

Andersom is het van belang te zien hoe de cliënt zich opent. Vol vuur in de ontmoeting of met gesloten hart? Het is dan ook een van mijn adviezen: als je cliënt binnenkomt, sta jezelf toe te luisteren naar je beest. Ook al snap je niet meteen wat het je te vertellen heeft: het heeft een boodschap.

Het beest houdt me dus wakker. Ik poog een intieme relatie ermee te onderhouden. Dan hoef ik van binnen niets te kooien, niets te begrenzen. Ik mag dan denken en voelen aan beide kanten: de seksuele energie evengoed als mijn moordneigingen. Dat van binnen verkennen is al zo groots; het hoeft geen vorm te krijgen naar buiten.

Zo werd ik laatst plotseling geraakt door iemand uit een groep. Achteraf begreep ik dat het het pure, onschuldige van haar was waarvoor ik was gevallen. Ik, als jongen van de straat, die veel te vroeg de rauwe kant van het leven ontdekte. Dus het beest in mij viel op dat moment voor iets wat van binnen verloren was gegaan. Zo zoekt het beest in ons dus niet alleen herhaling, maar óók herkansing. Een mooie, troostvolle gedachte! 🐉